

Handhaven wildlijst!

Jacht op wildsoorten

Er mag volgens de Wet Natuurbescherming op vijf wildsoorten (haas, konijn, wilde eend, houtduif, fazant) in bepaalde periodes van het jaar worden gejaagd. Hieraan zijn strenge (wettelijke) voorwaarden verbonden. Iedere jager is professioneel opgeleid en heeft verschillende, door de staat erkende theorie- en praktijkexamens, succesvol afgelegd. In de praktijk monitort de jager in zijn eigen jachtveld (minimaal 40 hectare aaneengesloten) hoe wildpopulaties zich ontwikkelen. Alleen bij een gezonde wildstand kan een deel duurzaam worden benut. Met andere woorden: een jager gaat zodanig te werk dat er voldoende dieren overblijven zodat er het volgende jachtseizoen weer kan worden gejaagd. Verstandig gebruik (wise use) van wat de natuur oplevert, noemen we dat. In de praktijk betekent dit dat, wanneer ik op hazen jaag, ik 4 hazen vrij laat en de 5^e oogst. Zie ik in een bepaalde deel van het veld minder haas dan oogst ik ook niet.

Jagers zijn georganiseerd in Wildbeheereenheden (WBE's). Binnen het werkgebied van de WBE worden o.a. afspraken gemaakt over bejaging van wildsoorten, veldtoezicht, wildtellingen, biotoopverbetering en de uitvoering van provinciale ontheffingen voor beheer en schadebestrijding, zoals bijvoorbeeld predatiebeheer vos en zwarte kraai ter bescherming van weidevogels/andere bodembroeders en het be- en verjagen van ganzen.

Ik heb al ruim 20 jaar mijn jachtakte en ben de 4^e generatie jagers binnen onze familie. Al van jongs af aan breng ik veel tijd in "ons" veld door. Ik voel mij verantwoordelijk voor "ons" jachtveld en weet precies wat er leeft. Ik ga hier op een verantwoorde wijze mee om en streef een zo divers mogelijke fauna na. Het daadwerkelijk oogsten uit de natuur is slechts een klein onderdeel van alle werkzaamheden die ik als jager jaarrond uitvoer. Ik zet me o.a. in voor bescherming van weidevogels, voer tellingen uit, ben zeer actief met predatiebeheer (hier profiteren niet alleen de weidevogels van maar ook andere bodembroeders en hazen) en ik ben veel op pad met mijn drone met warmtebeeldcamera om voor het maaien de reekalveren te zoeken en te behoeden voor de maaimachine.

Motie Tweede Kamer

In de Tweede Kamer (in vorige samenstelling) is vorig jaar bij een debat over een volstrekt ander onderwerp een motie ingediend en met een krappe meerderheid aangenomen, die de regering verzoekt om **haas** en **konijn** van de wildlijst te schrappen. Dit omdat deze soorten als 'gevoelig' zijn aangemerkt op de Rode Lijst van Zoogdieren. De minister heeft deze motie ontraden en benadrukt dat er geen aanleiding is om vertrouwen en verantwoordelijkheid eenzijdig weg te nemen bij jagers. Wel heeft zij n.a.v. de motie opdracht gegeven aan de Wageningen Universiteit (WUR) om nader inzicht te bieden in de status van deze beide diersoorten.

Kritiek op de gebruikte systematiek

Om tot een oordeel te komen over de staat van instandhouding van de haas en het konijn is door de WUR een systematiek en toetsingscriterium gebruikt van de Habitatrichtlijn, terwijl haas en konijn geen (bedreigde) habitatrichtlijnsoorten zijn. De Wet Natuurbescherming kent deze systematiek en toetsingscriterium niet en schrijft deze ook niet voor om tot een oordeel over de staat van instandhouding te komen. Sterker nog: de gekozen beoordelingssystematiek wijkt af van de in de wet opgenomen definitie en criteria van een staat van instandhouding en relevante jurisprudentie. Het door de WUR gebruikte toetsingscriterium is daarom onjuist!

Andere conclusie

Ik zet grote vraagtekens bij het feit dat de trend in de populatie ontwikkeling haas in het WUR-onderzoeksrapport is gebaseerd op de uitkomsten van zichtwaarnemingen van vogeltellers, die niet gericht zijn op hazen maar primair op vogels. Een toevallig waargenomen haas is bijvangst, vaak ook nog in niet bejaagbare gebieden en overdag, terwijl hazen vooral in de schemer en donker actief zijn. Op grond van enkel deze 'toevallige' waarnemingen vergaande conclusies te trekken over een populatie afname van 61% sinds 1951, zet ik dan ook grote vraagtekens. Zeer opmerkelijk ook, omdat in de jaren '50 nog helemaal niet systematisch werd geteld!

Bij de duiding in het WUR-rapport van de populatie ontwikkeling haas als '*zeer ongunstig*' kunnen op grond van bovenstaande grote vraagtekens worden geplaatst. De haas wordt in de 'Rode Lijst' weliswaar als '*gevoelig*' aangemerkt maar wordt nog altijd als '*algemeen voorkomende soort*' aangemerkt, waarvan het verspreidingsgebied en leefgebied als *gunstig* zijn te typeren, en waarvan de trend in de aantalsontwikkeling de afgelopen decennia *negatief* is, maar niet dusdanig dat op grond daarvan een jachtverbod noodzaak is. Zowel ecologisch als juridisch is daar geen aanleiding voor. Dat konijnen het op verschillende plekken moeilijk hebben als gevolg van ziektes als myxomatose en VHS is bekend. Daar waar konijnenpopulaties onder druk staan wordt in de praktijk al geruime tijd niet op konijnen gejaagd. Overigens is het de konijnenpopulaties eigen om ook zeer snel te herstellen, en daardoor schade aan te richten. In die zin is er geen noodzaak tot sluiting van de jacht omdat men bij schade dan zou moeten terugvallen op juridisch aanvechtbare ontheffingen.

Ik betreur het dan ook dat het cijfermateriaal/trendtellingen van de WBE waarvan ik lid ben als onvoldoende wordt gekwalificeerd. Uit deze trendtelling (*De trendtelling geeft aan hoe de soorten zich ontwikkelen maar geeft geen absolute aantallen. Deze telling wordt jaarlijks volgens hetzelfde protocol overdag (tussen 8.30 – 11.00 uur) uitgevoerd. Dit is belangrijk zodat de tellingen betrouwbaar zijn en met elkaar vergeleken kunnen worden*) blijkt dat de stand van het haas en het konijn al jaren stabiel zijn binnen onze WBE. Ik constateer ook dat, wanneer ik in het donker met de lichtbak op pad ben i.v.m. predatiebeheer van de vos, ik in "ons" veld veel meer hazen tel dan overdag. Dit komt omdat het haas actief is in de avond/nacht.

Wildlijst niet afschaffen

De anti jacht lobby is principieel tegen iedere vorm van jacht en schadebestrijding c.q. het doden van dieren. Zij pleit bij Tweede Kamer fracties voor het afschaffen van de wildlijst, en daarmee de jacht. Een helaas telkens weer terugkerend en vooral onverstandig voorstel. Want het raakt direct het gehele georganiseerde faunabeheer en – beleid. Deze kunnen worden gezien als de kurk waarop de georganiseerde jacht op drijft. Dit fijnmazige landelijk dekkende netwerk van professioneel opgeleide jagers is ook het aanspreekpunt van de provincies voor het verlenen van ontheffingen voor beheer en schadebestrijding.

Wanneer het jagen op ondeugdelijke gronden wordt verboden, zal ik als jager niet langer gemotiveerd zijn vrijwillig uitvoering te geven aan tijdrovende werkzaamheden zoals predatiebeheer ter bescherming van (weide)vogels en andere faunasoorten, tellingen, biotoopverbetering enzovoorts. Al deze werkzaamheden dragen bij aan een gevarieerde flora en fauna. Voor Friesland bijvoorbeeld, waar jaarlijks nu 800 vossen worden geschoten, betekent dit o.a. de doodsteek voor de weidevogelbescherming. Dit alles baart mij grote zorg. Mijn verzoek aan u is dan ook de wildlijst niet af te schaffen.